

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

АРХАНГЕЛО-МИХАЙЛІВСЬКА ЦЕРКВА

**м-ко Іркліїв Золотоніського повіту Київського намісництва, з 30.11.1796 р. –
Малоросійської, з 09.03.1802 р. – Полтавської губернії**

Фонд № 403

**Архівний опис № 52
справ постійного зберігання
за 1734-1792, 1824, 1825, 1830 рр.**

ПЕРЕДМОВА

Достовірних відомостей про точну дату заснування Архангело-Михайлівської церкви в м-ку Іркліїв Золотоніського повіту Полтавської губернії у документах фонду не виявлено.

Станом на 1902 р. в "Кліровій книжці Полтавської єпархії" відсутня згадка про існування Архангело-Михайлівської церкви м-ка Іркліїв, а даються відомості тільки про Успенську та Миколаївську церкви того ж містечка.

В опису церковного майна за 1825 р. (ф. 403, оп. 52, спр. 3, арк. 1) про час будівництва церкви зазначено, що " церковь деревянная, однопрестольная, на дубовых подвалинах и соснового леса. Построена старанием прихожан, когда именно не известно. Починена в 1815 г. по позволению Преосвященного Анатолия. Здание крестообразное, с тремя верхами: средний купол покрыт жостью, два других – дубовою гонтою. При церкви имеется колокольня, починена в том же 1815 г. На втором ее этаже размещено 5 колоколов: 1-й был куплен в 1760 г. жителем с. Москаленок значковым товарищем Тимофеем Журбою (ф. 403, оп. 1, спр. 4, арк. 3) и весил 15 пудов; 2-й весил 8 пудов...5-й – 20 фунтов". За спогадами старожилів 90 років назад (тобто приблизно у 1730 р.) пожежею була зруйнована дерев'яна стара церква, а на тому самому місці побудована нова. На 1830 р. Михайлівська церква обслуговувала 217 дворів. При церковній бібліотеці зберігався дарчий акт на землю у кількості 30 дес. від 27 жовтня 1827 р., завірений парафіянами с. Демки.

За соціальним складом парафіянами церкви були козаки та поміщицькі селяни. У першій половині ХІХ ст. в метричних записах згадується прізвище поміщика-землевласника Адріана Трибинського (Требинський, Трабинський).

У фонді відклались опис церковного майна, метричні книги про народження, шлюб та смерть.

Згідно з обліковими документами фонд Ф - 540 у кількості 4 справ знаходиться на зберіганні у держархіві Черкаської області з 1956 р. (акт передачі документів від Полтавського облдержархіву від 05.06.1956 р.). Друкований опис був складений 25 серпня 1951 р.

У 1951, 1972 рр. було проведено перевіряння наявності та фізичного стану документів даного фонду (акти від 18.09.1951, 28.11.1972), а в 2001, 2002, 2008 р. перевіряння проводилось вже у складі об'єднаного фонду (в 1987 р. був створений об'єднаний фонд церков Золотоніського повіту Полтавської губернії, до складу якого і відійшов фонд Архангело-Михайлівської церкви м-ка Іркліїв як опис № 52 об'єднаного фонду Ф-403).

У зв'язку з невідповідністю опису справ сучасним вимогам у 2014 р. він був удосконалений. До опису складено передмову, до фонду – історичну довідку. У процесі роботи уточнено та відредаговано заголовки справ, назву повіту, уточнено крайні дати документів та кількість аркушів у справах. Опис справ перекладений з російської мови на українську. Недіючий опис занесений до нового як справа № 5.

Фонд № 403
 Архівний опис № 52
 справ постійного зберігання
 за 1734-1792, 1824, 1825, 1830 рр.

№№ з/п	Старий № оп. № спр.	Заголовки справ	Крайні дати	Кіл-сть аркушів	Примітки
1	2	3	4	5	6
1		Метрична книга про народження	1734–1769 рр.		
		шлюб	1734 р. – квітень 1770 р.		
		смерть	1734 р. – квітень 1770 р.	136	
2		Те саме про народження	1770–1792 рр.		
		шлюб	1770–1791 рр.		
		смерть	1770–1791 рр.	121	
3		Опис церковного майна	грудень 1824 р. – січень 1825 р.	5	
4		Те саме	1830 р.	20	
5		Недіючий опис справ № 52 за 1734-1792, 1824, 1825, 1830 рр.			<i>2</i>

У цей розділ опису внесено 5 (п'ять) справ з № 1 до № 5.